

Fen Bilimleri Öğretmen Adaylarının Gözüyle Öğretmenlik Uygulaması Dersi: Sorunlar ve Çözüm Önerileri

DOI: 10.26466/opus.903044

*

Mustafa Yadigaroğlu*

* Dr. Öğr. Üyesi, Aksaray Üniversitesi/Eğitim Fakültesi, Aksaray/Türkiye

E-Posta: mustafayadigaroglu@hotmail.com ORCID: [0000-0001-8143-2339](https://orcid.org/0000-0001-8143-2339)

Öz

Öğretmenlik uygulaması dersi öğretmen adaylarının eğitiminde önemli bir yere sahiptir. Öğretmen adayları uygulama okullarında elde ettikleri deneyimlerle mesleki becerilerini geliştirebilme ve öğretmenlik mesleğine yönelik detayları öğrenebilme fırsatına sahip olmaktadır. Mesleğe başlamadan önceki son adım olan bu dersin amacına ulaşabilmesi bakımından aday öğretmenlerin bu dersten beklentilerinin, karşılaştıkları sorunların neler olduğunun bilinmesi oldukça önemlidir. Bu düşünceden hareketle çalışmada, fen bilimleri öğretmen adaylarının öğretmenlik uygulaması dersine yönelik beklentileri, karşılaştıkları sorunlar ve sorunlara yönelik çözüm önerilerinin neler olduğunun belirlenmesi amaçlanmıştır. Çalışmada, nitel araştırma desenlerinden biri olan durum çalışması deseni kullanılmıştır. Çalışmanın katılımcıları, İç Anadolu'da orta büyüklükte bir eğitim fakültesinin Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi Bölümü Fen Bilgisi Öğretmenliği Programı dördüncü sınıfında öğrenim gören 5 erkek, 14 kadın olmak üzere toplam 19 fen bilimleri öğretmen adayıdır. Veri toplama aracı olarak 5 sorudan oluşan yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Veriler içerik analizi ile çözümlenmiştir. Çalışma sonucunda, öğretmenlik uygulaması dersinin öğretmen adaylarına olumlu anlamda katkısının olduğu; ancak uygulama dersinin toplam süresinin az olduğu gibi sonuçlar ortaya çıkmıştır. Araştırmadan elde edilen sonuçlara dayalı olarak fakülte-okul işbirliğinin geliştirilmesi ve uygulama süresinin artırılmasına yönelik önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen eğitimi, Öğretmenlik uygulaması, Fen bilimleri öğretmen adayları.

Teaching Practice Course from the Perspective of Preservice Science Teachers: Problems and Solution Offers

*

Abstract

Teaching practice course is important in the education of preservice teachers. With experiences gained in practice schools, preservice teachers get the opportunity of developing their vocational skills and learning details related to the profession of teaching. In order for this course which is the final step before starting the profession, to achieve its goal, it is crucial to know the expectations of preservice teachers from the course and the problems they face. Considering this thought; the study aimed to determine the expectations of pre-service science teachers from the teaching practice course, the problems they face and solution offers for these problems. The study used the case study design, which is among qualitative research designs. Participants of the study comprised a total of 19 pre-service science teachers, 5 males, 14 females, receiving education in the fourth grade in the Mathematics and Science Education Department Science Teaching Program of a middle-scale faculty of education in Central Anatolia. A semi-structured interview form comprising five questions was used as data collection tool. The data was analyzed via content analysis. As a result of the study it was found that the teaching practice course made a positive contribution to preservice teachers; however, the total time of the practice course was not adequate. Based on the results obtained from the study, suggestions were made for developing the faculty-school collaboration and extending the practice time.

Keywords: *Teacher education, Teaching practice, Preservice science teacher.*

Giriş

Hızla değişen, gelişen ve küreselleşen dünyada her alandaki ihtiyaca cevap verebilecek birey özellikleri de değişmektedir. Toplumların ihtiyaçlarına cevap verebilecek bireylerin yetiştirilmesinde öğretmenlere önemli roller düşmektedir. İhtiyaç duyulan birey profilinin yetiştirilebilmesi için öncelikle öğretmenlerin bu niteliklere sahip olması gerekmektedir. Hiç kuşku yok ki bu niteliklerin kazandırılması, öğretmenlerin hizmet öncesinde aldıkları eğitime bağlıdır.

Öğretmen yetiştirme tarihi incelendiğinde sürecin en önemli dönüm noktalarından birinin öğretmen yetiştiren kurumların Yüksek Öğretim Kurulu'na (YÖK) devredilmesi olduğunu söylenebilir. 1982 yılında gerçekleşen değişimin ardından, öğretmen yetiştirme açısından önemli bir gelişme de 1998 yılında tamamlanan YÖK/Dünya Bankası Hizmet Öncesi Öğretmen Eğitimi Projesi kapsamında eğitim fakültelerinin yeniden yapılandırılmasıdır. Yeniden yapılandırma ile birlikte "Fakülte-Okul İşbirliği Modeli" uygulanmaya başlamıştır. Bu model bağlamında öğretmen yetiştirmede okullardaki uygulama çalışmalarına önem vermeye başlamıştır (Şişman ve Acat, 2003). Fakülte ve okul arasında gerçekleşen işbirliği iki bileşene de katkı sağlamaktadır. Fakülteler kuram ve uygulama arasındaki bağlantıları arttırma imkanına sahip olurken okullar ise öğretmen adaylarının yetişmesine katkıda bulunmaktadır (Allsopp, De Marie, Alvarez-McHatton ve Doone, 2006).

Öğretmen, eğitim sisteminin en temel taşlarından biridir. Değişen dünya koşullarına uygun, nitelikli bireylerin yetiştirilmesinde öğretmenlerin görev ve sorumlulukları çok büyüktür. Nitelikli bireylerin yetiştirilmesi sorumluluğunu en başta taşıyan meslek grubu içerisinde öğretmenler yer almaktadır. Öğretmenlerin, bu sorumluluklarını yerine getirebilmeleri için hizmet öncesi eğitim döneminden başlayarak çağın gereksinimlerine uygun biçimde kendilerini geliştirme çabası içerisinde olmaları gerekmektedir. Bu nedenle öğretmenlere ve öğretmen yetiştirmeye gerekli önem verilmelidir.

Öğretmenlerin hizmet öncesi eğitimlerinde iki temel unsur bulunmaktadır. Bu unsurlardan ilki mesleğini icra edecek her öğretmenin sahip olması gereken kuramsal bilgiler; ikincisi de öğrenilen kuramsal bilgilerin okullarda uygulanmasını sağlayan uygulama dersleridir (Koç ve

Yıldız, 2012). Öğretmen adayları bu süreci uygulama okullarında Okul Deneyimi ve Öğretmenlik Uygulaması dersleri ile tamamlamaktadır. Öğretmen adayları, Okul Deneyimi ve Öğretmenlik Uygulaması derslerine farklı dönemler içinde ve genellikle farklı uygulama okullarında devam etmektedirler. Okul Deneyimi kapsamında uygulama okullarına giden öğretmen adayları; okul ortamını, öğrencileri, uygulama öğretmenlerini gözlemlemekte ve tecrübe kazanmaktadırlar. Öğretmenlik Uygulaması dersi kapsamında ise, okullarda öğrendikleri meslek bilgilerini ve alan bilgilerini uygulama, öğrencileri değerlendirme, ders anlatma imkanına sahip olmaktadır. Öğretmenlik uygulaması dersi mesleğe başlamadan önceki son adımdır ve öğretmen adaylarının eğitiminde oldukça önemli bir yere sahiptir (Poulou, 2007). Bu bakımdan Öğretmenlik Uygulaması dersinin aday öğretmenlere en iyi şekilde verilmesi, nitelikli öğretmenlerin yetiştirilmesi açısından oldukça önemlidir (Baran, Yaşar ve Maskan, 2015).

Alan yazın incelendiğinde öğretmenlik uygulaması dersine yönelik öğretmen adaylarıyla yürütülmüş çalışmalar olduğu görülmektedir. Bu çalışmalar daha çok öğretmen adaylarının uygulama sürecinde karşılaştıkları problemler ve problem için çözüm önerileri (Akkoç, 2003; Dursun ve Kuzu, 2008; Gökçe ve Demirhan, 2005), uygulamalara yönelik görüşler ve deneyimler (Eraslan, 2009) şeklinde olduğu görülmektedir.

Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) ve YÖK, dersin uygulama sürecinde ortaya çıkan sorunların giderilmesi amacıyla işbirliği içinde birtakım çalışmalar yapmaktadır. Yapılan işbirliği neticesinde “*Öğretmenlik Uygulaması Yönergesi*” 2018 yılında güncellenmiştir. Yapılan güncellemeyle birlikte öğretmen adaylarının desteklenmesi, süreç içerisinde öğretmen adaylarının değerlendirilmesi amacıyla uygulama öğretmeni, dersin sorumlu öğretim elemanı başta olmak üzere tüm paydaşların görev ve sorumlulukları açıklanmıştır. Yapılan güncelleme sonrasında öğretmenlik uygulaması dersine yönelik aday öğretmenlerin görüşlerinin belirlenmesi, yaşadıkları problemlerin tespit edilmesi ve sürece yönelik önerilerinin ortaya konulmasının önemli olduğu düşünülmektedir.

İlgili alan yazın incelendiğinde fen bilimleri öğretmenleri ile yapılmış çok fazla çalışmaya rastlanmamıştır. Bu bağlamda, çalışmada fen bilgisi öğretmenliği programında öğrenim gören öğretmen adaylarının, öğretmen yetiştirme programlarında oldukça önemli bir yere sahip olan

öğretmenlik uygulaması dersine yönelik beklentileri, karşılaştıkları sorunlar ve çözüm önerilerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Belirlenen amaç doğrultusunda çalışmada aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır:

1. Öğretmen adaylarının uygulama dersi sürecinde elde ettikleri deneyimler nelerdir?
2. Öğretmen adaylarının uygulama öğretmenlerinden beklentileri nelerdir?
3. Öğretmenlik Uygulaması dersinin daha iyi yürütülebilmesi için öğretmen adaylarının önerileri nelerdir?
4. Öğretmen adaylarının uygulama dersinde karşılaştıkları problemler nelerdir?
5. Öğretmen adaylarının uygulama dersine yönelik beklentileri nelerdir?

Yöntem

Araştırma Deseni

Bu araştırmada, Fen Bilimleri öğretmen adaylarının Öğretmenlik Uygulaması dersine yönelik beklentileri, karşılaştıkları sorunlar ve çözüm önerilerinin belirlenmesi amacıyla nitel araştırma desenlerinden biri olan durum çalışması deseni kullanılmıştır. Durum çalışmalarında var olan bir durum derinlemesine araştırılır ve betimlenir (Merriam, 2013; Yıldırım ve Şimşek, 2006). Bu desen bir ya da daha fazla olayın, programın ya da grubun kendi gerçekliği içerisinde çalışılmasına imkan vermektedir (Büyüköztürk, Kılıç Çakmak, Akgün, Karadeniz ve Demirel, 2011).

Katılımcılar

Çalışma 2017-2018 eğitim öğretim yılının bahar döneminde gerçekleştirilmiştir. Katılımcılar, İç Anadolu'da orta büyüklükte bir eğitim fakültesinin Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi Bölümü Fen Bilgisi Öğretmenliği programı dördüncü sınıfında öğrenim gören, 7 farklı öğretim üyesinin danışmanlığındaki 5 erkek (ÖA2, ÖA3, ÖA4, ÖA7, ÖA19), 14 kadın (ÖA1, ÖA5, ÖA6, ÖA8, ÖA9, ÖA10, ÖA11, ÖA12,

ÖA13, ÖA14, ÖA15, ÖA16, ÖA17, ÖA18) olmak üzere toplam 19 öğretmen adayıdır. Katılımcılar bahar döneminde Öğretmenlik Uygulaması dersini almışlardır. Araştırmada katılımcıların belirlenmesinde ölçüt örneklem yöntemi tercih edilmiştir. Katılımcıların okul deneyimi ve öğretmenlik uygulaması dersini almış olmaları ayrıca bir okul ortamını gözlemlemiş olmaları ölçüt olarak seçilmiştir. Bu ölçütlerin belirlenmesinin ana sebebi, belirlenen ölçütlere sahip olan öğretmen adaylarında var olan uygulamalara ilişkin düşüncenin gelişmiş olmasıdır.

Veri Toplama Aracı

Araştırmada veri toplama aracı olarak görüşme formu kullanılmıştır. Görüşme formu, araştırmacı tarafından uzman görüşleri doğrultusunda hazırlanmıştır. Bu form, fen bilimleri öğretmeni adaylarının, Öğretmenlik Uygulaması dersine yönelik görüşlerinin belirlenmesi amacıyla bahar döneminin son haftasında uygulanmıştır.

Araştırmacı tarafından oluşturulan form, fen bilimleri öğretmenliği son sınıfına devam eden ve öğretmenlik uygulaması dersini alan öğretmen adaylarının beklentileri, karşılaştıkları sorunlar ve çözüm önerilerinin tespit edilmesi amacıyla kullanılmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşme formu niteliğinde hazırlanan form için Öğretmenlik Uygulaması dersini yürütmekte olan üç alan eğitimi uzmanından görüş alınmıştır. Görüşme formunda beş adet açık uçlu soru bulunmaktadır. Alan yazın incelendiğinde Rubin'e (1983) göre görüşmeler açık uçlu anket görüşmesi, açık uçlu duyarlaştırıcı görüşme, açık uçlu yoğunlaştırılmış görüşme ve sabit format anket görüşmesi olmak üzere dört şekilde yapılabilmektedir (Aktaran Gürdoğan Bayır, Göz ve Bozkurt, 2014). Açık uçlu anket görüşmesi içerik ve yöntem açısından yapılandırılmış görüşmelerle benzerlik göstermektedir. Açık uçlu anket görüşmelerinde bulunan bir dizi standart soru seti yardımıyla, görüşme yapılan birey sorulara istediği biçimde ve öznel olarak cevap vermekte serbesttir (Yıldırım ve Şimşek, 2006). Çalışma kapsamında açık uçlu sorulardan oluşan form öğretmen adaylarına dağıtılmış ve 45 dakika süre verilerek formu doldurmaları istenmiştir.

Verilerin Analizi

Elde edilen veriler içerik analizine tabi tutulmuştur. İçerik analizinin temel amacı araştırma süresince toplanan verileri açıklayabilecek kavramlara ve içeriklere ulaşabilmektir (Yıldırım ve Şimşek, 2006). Veriler araştırmacı tarafından analiz edilmiştir. Analiz işleminde ilk olarak araştırma soruları yazılmış ardından, ilgili soruya katılımcıların verdiği cevaplar sorunun altına yazılarak transkriptler elde edilmiştir. Verilen cevaplardan birbiri ile benzer olan veriler, belirli kavramlar ve temalar çerçevesinde bir araya toplanmıştır. Bir sonraki aşamada ise belirlenen temalarla ilişkili olan ve katılımcıların görüşlerinin yoğunlaştığı alt temalar oluşturulmuştur. Her alt temayı açıklayan ve katılımcıların benzer görüşleri ile de kodlar oluşturulmuştur. Araştırma verilerine dayalı olarak oluşturulan tema, alt tema ve kodlar tablolar halinde düzenlenerek yorumlanmıştır. Araştırmanın güvenilirliğini sağlamak için elde edilen veriler, iki alan eğitimi uzmanı tarafından da ayrı ayrı analiz edilmiştir. Analizler sonucunda oluşturulan temalar, alt temalar ve kodlar karşılaştırılmış, görüş ayrılıkları üzerinde tartışılmış ve verilere son hali verilmiştir. Uzmanlar arasındaki uyum Miles ve Huberman (1994) tarafından önerilen “Görüş birliği/(Görüş Birliği + Görüş Ayrılığı) x 100” formülü kullanılarak 0,87 hesaplanmıştır.

Bulgular

Fen bilimleri öğretmen adaylarının öğretmenlik uygulaması dersine yönelik görüşlerinin belirlenmesine yönelik yapılan bu çalışmada elde edilen veriler doğrultusunda belirlenen temalar Şekil 1’ de verilmiştir.

Şekil 1’de görüldüğü gibi öğretmen adaylarından elde edilen veriler neticesinde Deneyimler, Uygulama Öğretmeninden Beklentiler, Öneriler, Yaşanan Problemler ve Dersle ilgili beklentiler olmak üzere 5 tema belirlenmiştir.

Şekil 1. Öğretmenlik uygulaması dersine yönelik belirlenen temalar

Öğretmenlik Uygulaması Dersi Süresince Elde Edilen Deneyimler Alt Temasına Yönelik Bulgular: Fen Bilimleri öğretmen adaylarının öğretmenlik uygulaması dersi süresince elde ettikleri deneyimler alt temasına ait bulgular ve öğretmen adaylarının ifadelerinden örnek alıntılar Tablo 1’de sunulmuştur.

Tablo 1 incelendiğinde öğretmen adaylarının uygulama sürecinde olumlu ve olumsuz deneyimler elde ettikleri görülmektedir. Olumlu deneyimler 7 kod altında toplanmıştır: *mesleki sorumluluk kazanma* ($f=10$), *derse hazır gelme* ($f=3$), *sınıf içerisinde aktif olma* ($f=3$), *öğrencilerle iletişim kurmayı öğrenme* ($f=7$), *öğretmen olarak hissetme* ($f=4$), *sınıf yönetiminde deneyim kazanma* ($f=6$), *teknoloji kullanma imkanı* ($f=2$). Öğretmen adaylarının süreç içerisinde elde ettikleri olumlu deneyimlere ilişkin alıntılar tabloda belirtilmiştir. Olumsuz deneyimler 8 kod altında toplanmıştır: *uygulama öğretmenin fazla sorumluluk vermesi* ($f=2$), *sınıf yönetiminde zorlanma* ($f=4$), *alan bilgisinde eksiklik* ($f=4$), *ders süresini ekonomik kullanamama* ($f=3$), *motivasyon düşüklüğü* ($f=2$), *iletişim eksikliği* ($f=1$), *ders anlatımında heyecan yaşama* ($f=2$), *öğretmen davranışları* ($f=2$).

Tablo 1. Öğretmenlik uygulaması dersi sürecinde elde edilen deneyimler ve alıntılar

Olumlu Deneyimler			Olumsuz Deneyimler		
Kod	Frekans	Alıntı İfadesi	Kod	Frekans	Alıntı İfadesi
Mesleki sorumluluk kazanma ÖA19, ÖA17, ÖA13, ÖA10, ÖA9, ÖA7, ÖA6, ÖA5, ÖA4, ÖA2	10	ÖA2: Öğretmenlik uygulaması dersi süresince öğretmen olduğumu hissettim, mesleğimin gerektirdiği sorumlulukları yerine getirme şansına sahip oldum.	Uygulama öğretmenin fazla sorumluluk vermesi ÖA18, ÖA16	2	ÖA16: Ortama, sınıfa, öğrencilere adapte olmaya çalışırken uygulama öğretmenin bize çok fazla sorumluluk vermesi sonucu bocalama yaşadım.
Her derse hazır gelme ÖA19, ÖA18, ÖA9	3	ÖA9: Süreç boyunca her derste, anlatılacak konuya hazırlık yaparak geldim çünkü ders anlatsak da anlatmasak da öğrencileri konu ile ilgili sorular sorabiliyorduk.	Sınıf yönetiminde zorlanma ÖA7, ÖA16, ÖA15, ÖA5	4	ÖA5: İlk ders anlatımım sırasında sınıfa hâkim olmakta zorlandım, süreci yönetmekte yetersiz kaldığımı hissettim.
Sınıf içerisinde aktif olma ÖA19, ÖA4, ÖA13	3	ÖA4: Sınıf içerisinde sürekli aktif olmak bana çok şey öğretti.	Alan bilgisinde eksiklik ÖA14, ÖA10, ÖA8, ÖA2	4	ÖA14: Öğrenciler bizi her şeyi biliyoruz sanıyordu, konu ile ilgili soru-karşı soruları cevaplamakta zorlandığım anlar oldu
Öğrencilerle iletişim kurmayı öğrenme ÖA19, ÖA8, ÖA7, ÖA6, ÖA4, ÖA3, ÖA2	7	ÖA7: Sınıf içerisindeki farklı seviyelerdeki öğrencilerle iletişim kurabilmeyi başarmak güzeldi.	Ders süresini ekonomik kullanamama ÖA14, ÖA10, ÖA5	3	ÖA10: Ders anlatımı yaparken ders süresini ayarlamakta zorlandım, konuyu bitiremedim
Öğretmen olarak hissetme ÖA18, ÖA13, ÖA11, ÖA9	4	ÖA18: Sınıfa her girdiğimde kendimi biraz daha öğretmen olmuş gibi hissettim.	Motivasyon düşüklüğü ÖA12, ÖA1	2	ÖA1: KPSS stresi, atanama endişesi okula gitmek istemediğim zamanlar çok oldu.
Sınıf yönetiminde deneyim kazanma ÖA15, ÖA14, ÖA13, ÖA12, ÖA9, ÖA3	6	ÖA12: Her seviyeden öğrencinin olduğu sınıflarda sınıf nasıl idare edilir, buna yönelik tecrübe kazandım.	İletişim eksikliği ÖA11	1	ÖA11: Uygulama öğretmenimiz ile başlarda iletişim kurmakta çok zorlandım, bu beni olumsuz etkiledi.
Teknoloji kullanma imkânı ÖA10, ÖA1	2	ÖA10: Okulda öğrendiğim teknoloji araçları ile etkinlikler hazırlayıp, öğrencilerle paylaşabilme imkanım oldu.	Ders anlatımında heyecan yaşama ÖA5, ÖA2	2	ÖA2: Ders anlatmaya başlayınca elim ayağıma karıştı, bildiğim her şeyi unuttum.
			Öğretmen davranışları ÖA4, ÖA3	2	ÖA3: Tecrübeli öğretmenlerin ilk zamanlarda bize davranışlarından dolayı bayağı çekincelerim oldu.

Öğretmenlik Uygulaması Dersi Süresince Uygulama Öğretmeninden Beklentiler Alt Temasına Yönelik Bulgular: Fen Bilimleri öğretmen adaylarının öğretmenlik uygulaması dersi süresince uygulama öğretmeninden beklentileri alt temasına ait bulgular ve öğretmen adaylarının ifadelerinden örnek alıntılar Tablo 2’de sunulmuştur.

Tablo 2 incelendiğinde öğretmen adaylarının uygulama öğretmeninden bir takım beklentileri olduğu görülmektedir. Öğretmen adaylarının beklentileri 3 kod altında toplanmıştır: *teknoloji kullanabilme* ($f=3$), *rehberlik etme* ($f=17$), *etkili ders anlatımı* ($f=1$).

Tablo 2. Uygulama öğretmeninden beklentiler ve ifade alıntıları

Kod	Frekans	Alıntı ifadesi
Teknoloji kullanabilme ÖA1, ÖA9, ÖA10	3	ÖA9: Uygulama öğretmenlerinin de teknoloji kullanmayı bilmeleri gerekli, bunun için çaba göstermeleri bizlere de örnek olur.
Rehberlik etme ÖA2, ÖA3, ÖA4, ÖA5, ÖA6, ÖA7, ÖA8, ÖA9, ÖA11, ÖA12, ÖA13, ÖA14, ÖA15, ÖA16, ÖA17, ÖA18, ÖA19	17	ÖA7: Uygulama öğretmeninden en çok beklediğim davranış, bize rehberlik etmesi. Sonuçta tecrübesi bizlerden çok fazla, yol gösterici olmalı.
Etkili ders anlatımı ÖA10	1	ÖA10: Güzel bir ders anlatımı yapmalı ve bizler için örnek bir anlatım olmalı.

Öğretmenlik Uygulaması Dersinin Daha İyi Yürütülebilmesi İçin Öneriler Alt Temasına Yönelik Bulgular: Fen Bilimleri öğretmen adaylarının öğretmenlik uygulaması dersinin daha iyi yürütülebilmesi için önerileri alt temasına ait bulgular ve öğretmen adaylarının ifadelerinden örnek alıntılar Tablo 3 de sunulmuştur.

Tablo 3. Öğretmen adaylarının önerileri

Kod	Frekans	Alıntı ifadesi
Staj süresini arttırma ÖA19, ÖA16, ÖA13, ÖA8, ÖA7, ÖA6, ÖA1	7	ÖA19: Staj süresi bir dönem olmamalı, okul ortamında daha fazla zaman geçirmeliyiz.
Süreç ile ilgili dönüt alma ÖA18, ÖA16	2	ÖA16: Uygulama öğretmeni ve okuldaki hocamızdan daha fazla geri bildirim almamız gelişimimiz açısından çok iyi olur.
Farklı sınıf seviyelerinde ders anlatım imkanı verilmesi ÖA17, ÖA15, ÖA13, ÖA10, ÖA7	5	ÖA17: Mümkün olsa gittiğimiz okuldaki her sınıfta derse girip, anlatım yapma imkanı bizlere verilse çok iyi olur.
Fakülte okul işbirliğinin geliştirilmesi ÖA14, ÖA12, ÖA11, ÖA2	4	ÖA2: Okuldaki hocamız ve uygulama öğretmenimizle belirli zaman aralıklarında toplantılar yapılabile daha iyi olur.
Farklı yöntem ve teknikleri uygulama imkanı verilmesi ÖA9, ÖA8	2	ÖA8: Konuları yetiştirme kaygısı olmadan, okulda öğrendiklerimizi uygulama fırsatı bizlere verilmeli.
Uygulama öğretmenlerinin özenli seçilmesi ÖA6, ÖA4, ÖA3	3	ÖA3: Okulda staja gidilen uygulama öğretmenin belirli kriterlere göre seçilmesi gerekiyor. Bizlere bir şeyler öğretmeye hevesli olması lazım.
Uygulama öğretmenlerinin aday öğretmene rehberlik etmesi ÖA5, ÖA4	2	ÖA5: Okuldaki öğretmen bizlere rehberlik edip, mesleğimizle ilgili bilgilendirmeler yapmalı

Tablo 3 incelendiğinde öğretmen adaylarının uygulama sürecinin daha iyi yürütülebilmesi adına bir takım öneriler sundukları görülmektedir. Öğretmen adaylarının önerileri 7 kod altında toplanmıştır: *staj süresinin arttırılması* ($f=7$), *süreç ile ilgili dönüt alma* ($f=2$), *farklı sınıf seviyelerinde*

ders anlatma imkanı verilmesi ($f=5$), fakülte okul işbirliğinin geliştirilmesi ($f=4$), farklı yöntem ve tekniklerin uygulama imkanı verilmesi ($f=2$), uygulama öğretmeninin özenli seçilmesi ($f=3$), uygulama öğretmenin aday öğretmene rehberlik etmesi ($f=2$).

Öğretmenlik Uygulaması Dersine Yönelik Aday Öğretmenlerin Yaşadığı Problemler Alt Temasına Yönelik Bulgular: Fen Bilimleri öğretmen adaylarının öğretmenlik uygulaması dersinde yaşadıkları problemler alt temasına ait bulgular ve öğretmen adaylarının ifadelerinden örnek alıntılar Tablo 4 de sunulmuştur.

Tablo 4 Öğretmen adaylarının yaşadıkları problemler

Kod	Frekans	Alıntı ifadesi
Alt yapı eksikliği ÖA1, ÖA4, ÖA7	3	ÖA1: Ders anlatımları için hazırladığımız etkinlikler bazen akıllı tahtada çalışmıyor, ya da akıllı tahtada sorun olabiliyor.
Heyecan ÖA1, ÖA2, ÖA4, ÖA6, ÖA7, ÖA8, ÖA9, ÖA11, ÖA12, ÖA13, ÖA15, ÖA17, ÖA18, ÖA19	14	ÖA11: Çok fazla heyecanlıydım okulda, bildiğim hiçbir şeyi ifade edemediğim anlar oldu.
Sınıf yönetiminde eksiklikler ÖA3, ÖA5, ÖA7, ÖA8, ÖA10, ÖA12, ÖA13, ÖA14, ÖA15, ÖA18	10	ÖA12: Sınıfta bazı anlarda kontrolü kaybettiğim oluyordu, sınıfı toparlamam çok fazla zaman alıyordu.
Zaman yönetimi ÖA11, ÖA17	2	ÖA17: Ders anlatımlarım sırasında zamanı etkili kullanamayıp, ders konusunu yetiştiremediğim anlar oldu.
Alan bilgisi eksikliği ÖA14, ÖA16, ÖA18	3	ÖA18: İşlenen konularla ilgili çok fazla eksikğim olduğumu gördüm.

Tablo 4 incelendiğinde öğretmen adaylarının uygulama dersi sürecinde yaşadıkları problemlere yönelik bulgular 5 kod altında toplanmıştır: alt yapı eksikliği ($f=3$), heyecan ($f=14$), sınıf yönetiminde eksiklikler ($f=10$), zaman yönetimi ($f=2$), alan bilgisi eksikliği ($f=3$).

Öğretmenlik Uygulaması Dersine Yönelik Aday Öğretmenlerin Beklentileri Alt Temasına Yönelik Bulgular: Fen Bilimleri öğretmen adaylarının öğretmenlik uygulaması dersine yönelik beklentileri alt temasına ait bulgular ve öğretmen adaylarının ifadelerinden örnek alıntılar Tablo 5 de sunulmuştur.

Tablo 5 Öğretmen adaylarının beklentileri

Kod	Frekans	Alıntı ifadesi
Uygulama süresinin artması ÖA1, ÖA4, ÖA7, ÖA19	4	ÖA19: Staj süresi daha uzun olmalı, okullarda daha fazla zaman geçirip, tecrübe kazanmalıyız.
Farklı seviyedeki sınıflarda ders anlatabilme ÖA1, ÖA2, ÖA4, ÖA5, ÖA7, ÖA10, ÖA12, ÖA15	8	ÖA5: Uygulama öğretmenin her sınıfında ders anlatabilmeli, farklı sınıflardaki öğrenci grupları ile de karşılaşabilmeliyiz.
Uygulama öğretmeninden rehberlik alma ÖA3, ÖA6, ÖA8, ÖA9, ÖA10, ÖA11, ÖA13, ÖA14, ÖA17, ÖA18	10	ÖA10: Uygulama öğretmenleri bizi kendi halimize bırakmamalı, tecrübelerini bizlerle paylaşmalı, yol gösterici olmalıdır.
Alt yapı sorunu olmayan okullarda staj imkanı sağlanması ÖA4, ÖA7, ÖA9, ÖA11, ÖA14, ÖA16, ÖA19	7	ÖA11: Teknoloji kullanırken bazı sıkıntılar yaşıyoruz, mümkünse bu tür sorunları olan okullarda staj olmasın.
Uygulama öğretim üyesinin takibi ÖA3, ÖA7, ÖA10, ÖA12, ÖA14, ÖA17	6	ÖA3: Okuldaki hocamız bizi takip etmeli, her hafta bizleri çağırıp, sürecin nasıl gittiğini öğrenmeli. Sorunlarımız varsa gidermeye çalışmalı.

Tablo 5 incelendiğinde öğretmen adaylarının uygulama dersine yönelik beklentileri 5 kod altında toplanmıştır: *uygulama süresinin artması* ($f=4$), *farklı seviyedeki sınıflarda ders anlatabilme* ($f=8$), *uygulama öğretmeninden rehberlik alma* ($f=10$), *alt yapı sorunu olmayan okullarda staj imkanı sağlanması* ($f=7$), *uygulama öğretim üyesinin takibi* ($f=6$).

Tartışma ve Sonuç

Araştırmada fen bilimleri öğretmen adaylarının öğretmenlik uygulaması dersine yönelik görüşlerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Öğretmen adaylarının görüşlerinden elde edilen bulguların, öğretmen adaylarının uygulama sürecinde karşılaştıkları sorunların tespit edilmesine, bu sorunlara yönelik çözüm önerileri geliştirilmesine yardımcı olması bakımından önemli olduğu düşünülmektedir.

Araştırma sonucunda elde edilen bulgular değerlendirildiğinde, öğretmen adaylarının süreç içerisinde olumlu ve olumsuz deneyimler edindikleri görülmektedir (Tablo 1). Öğretmen adaylarının süreç boyunca edindikleri olumlu deneyimler incelendiğinde "mesleki sorumluluk kazanma ($f=10$), öğrencilerle iletişim kurmayı öğrenme ($f=7$), sınıf yönetiminde deneyim kazanma ($f=6$)" gibi mesleki kazanıma yönelik deneyim edindikleri söylenebilir. Bu durum, öğretmenlik uygulaması dersinin öğretmen adaylarına mesleki anlamda tecrübe kazanma imkanı ve mesleği tanıma fırsatı sağladığının bir göstergesidir. Alan yazın incelendiğinde, Nayır ve

Çınkır (2015) ve Görgeç, Çokçalışkan ve Korkut (2012) da yaptıkları çalışmalarında Öğretmenlik Uygulaması dersinin aday öğretmenlerin mesleki gelişimine katkı sağladığını ortaya koymuşlardır. Öğretmen adaylarının edindikleri olumsuz deneyimler incelendiğinde, "*sınıf yönetiminde zorlanma (f=4), alan bilgisinde eksiklik (f=4)*" ön plana çıkmaktadır. Alan bilgisi, öğretmen yetiştirmenin en önemli sacayaklarından birisidir (Tanşu ve Bektaş, 2020). Alan bilgisi, öğretmen adayın nitelikli öğretmen olma yolundaki en önemli özelliklerinden biridir. Alan bilgisi eksik öğretmen adayının nitelikli öğretmen olması beklenemez (Tanşu ve Bektaş, 2020). Öğretmen adaylarının özellikle alan bilgisi bakımından eksik olduklarını görmeleri, olumsuzluk olarak değerlendirilse de bu durum gerek uygulama öğretim üyesinin gerekse de uygulama öğretmenlerinin çabalarıyla aday öğretmen açısından olumlu kazanıma dönüşebilir. Bu durumun gerçekleşmesi için, öğretmenlik uygulaması dersinin hem uygulama öğretim üyesi hem de uygulama öğretmeni tarafından titizlikle takip edilmesi gerekmektedir. Öğretmen adaylarının olumsuz deneyim olarak gördükleri durumlardan biri de sınıf yönetiminde zorlanmadır. Bu durum öğretmen adaylarının fakültelerindeki derslerinde sınıf yönetimi konusunda yeterince tecrübe sahibi olamadıklarının bir göstergesi olarak kabul edilebilir. Alan yazın incelendiğinde bu sonucu destekleyen çalışmaların olduğu görülmektedir (Rickman ve Hollowell, 1981; Wesley ve Vocke, 1992).

Araştırma sonucunda elde edilen bulgular değerlendirildiğinde, öğretmen adaylarının uygulama öğretmenlerinden birtakım beklentileri olduğu görülmektedir (Tablo 2). Tablo 2 incelendiğinde, aday öğretmenlerin, uygulama öğretmenlerinden "*rehberlik etme (f=17)*" adına beklentileri olduğu göze çarpmaktadır. Bu durum süreç içerisinde uygulama öğretmenlerinin ne kadar önemli bir rol üstlendiklerinin göstergesidir. Aday öğretmenler, süreç içerisinde uygulama öğretmenlerinden alan bilgilerine katkı, sınıf yönetimi konusunda yardım, öğrenci iletişimi konusunda destek, okuldaki işleyiş hakkında bilgilendirme bekleyebilirler. Öğretmen adaylarına gerekli rehberliğin yapılabilmesi adına dönem içerisinde uygulama öğretim üyesi ve uygulama öğretmenin topluluklar düzenleyip, sürecin aday öğretmenler adına önemli olduğunun dile getirilmesi gereklidir.

Araştırma sonucunda elde edilen bulgular değerlendirildiğinde, öğretmen adaylarının sürecin daha iyi yürütülebilmesi adına önerileri olduğu görülmektedir (Tablo 3). Tablo 3 incelendiğinde "staj süresini arttırma (f=7), farklı sınıf seviyelerinde ders anlatım imkanı verilmesi (f=5) gibi öneriler üzerinde daha çok durulduğu belirlenmiştir. Öğretmenlik Uygulaması, aday öğretmenlerin mesleğe adım atmadan önce mesleki becerilerini geliştirebilme imkanı buldukları ve öğrencilerle buluştukları bir derstir. Dolayısıyla ders süresinin bir dönem ile sınırlandırılmaması gerektiği düşünülmektedir. Alan yazın incelendiğinde öğretmenlik uygulaması ders saatlerinin yeterli olmadığına vurgu yapan çalışmalara rastlamak mümkündür (Aslan ve Sağlam, 2018, Eraslan, 2009). Hiç şüphesiz öğretmenlik uygulaması dersi aday öğretmenlerin farklı sınıf seviyelerinde bulunan öğrencilerle buluşması için bir fırsattır. Aday öğretmenler bu sayede farklı seviyedeki sınıflarda ders anlatmayı tecrübe etme, sınıf yönetiminde tecrübe kazanma, şansına sahip olacak ve mesleki tecrübe kazanacaklardır.

Fen bilimleri öğretmen adaylarının gözünden öğretmenlik uygulaması dersinin değerlendirildiği bu çalışma sonucunda elde edilen veriler öğretmen adaylarının görüşleri ile sınırlıdır. Öğretmenlik uygulaması dersine yönelik yapılacak çalışmalarda, dersin paydaşlarının (uygulama öğretim elemanı, uygulama öğretmeni, okul yöneticileri) sürece dahil edilerek veri toplama araçları çeşitlendirilerek (gözlem, mülakat vb.) çalışmalar planlanabilir.

Fakülte-okul işbirliği çerçevesinde yürütülen öğretmenlik uygulaması dersinin, belirlenen hedeflere ulaşabilmesi için öncelikle uygulama öğretmeni, öğretim elemanı ve aday öğretmenin (üçlü sac ayakları) sorumluluklarının bilincine olmaları, iletişim konusunda sorun yaşamamaları, belirli bir planlı dahilinde ve uyum içerisinde çalışmaları gerekmektedir (Beck ve Kosnik, 2002; Burton, 1998). Çünkü bu süreçte üçlü sac ayağı olarak ifade edilen paydaşlar birbirini tamamlamakta ve denetlemektedir. Bunun sağlanabilmesi adına süreç içerisinde iletişim kanallarının mutlaka açık tutulması gerektiği öneri olarak sunulabilir.

Öğretmen adaylarının önerileri dikkate alınarak, aday öğretmenlere mesleki yeterliklerin tam manasıyla kazandırılması amacıyla öğretmenlik uygulaması dersinin son sınıfa gelmeden önce de verilmesi, bu sayede ders süresinin artırılması önerilebilir.

EXTENDED ABSTRACT

**Teaching Practice Course from the Perspective of
Preservice Science Teachers: Problems and Solution
Offers**

*

Mustafa Yadigaroglu
Aksaray University

In the rapidly changing, developing and globalizing world, individual attributes that can meet the needs in every field are also changing. Teachers have important roles in raising individuals who can meet the needs of societies. When we analyze the history of teacher education, it could be said that one of the most important turning points of the process was the transfer of teacher education institutions to the Council of Higher Education (CoHE). After the change that took place in 1982, an important development in terms of teacher education was the restructuring of the education faculties within the scope of CoHE / World Bank Pre-Service Teacher Education Project completed in 1998. Subsequent to the restructuring, the "Faculty-School Partnership Model" started to be implemented.

A teacher is one of the cornerstones of the education system. Teachers have great duties and responsibilities in raising qualified individuals suitable for everchanging world conditions. Among all professions, teachers bear the primary responsibility of raising qualified individuals. In order for teachers to fulfill these responsibilities, they should be in a constant effort to develop themselves in accordance with the necessities of the time starting from the pre-service education period. Therefore, necessary attention should be paid to teachers and teacher education.

There are two essential elements in the pre-service education of teachers. The first of these elements is the theoretical knowledge that every teacher who will practice his profession should have; the second is the practice courses that provide the implementation of the learned theoretical knowledge in schools (Koç and Yıldız, 2012). Within the scope of the Teaching Practice course, they have the opportunity to apply their

professional knowledge and subject matter knowledge which they have learned in schools, evaluate students and lecture. The Teaching practice course is the last step before starting the career and takes a very important place in the education of prospective teachers (Poulou, 2007).

The Ministry of National Education (MoNE) and CoHE cooperate to eliminate the problems that arise during the implementation process of the course. As a result of the cooperation, the "*Teaching Practice Directive*" has been updated in 2018. In conjunction with the update, the duties and responsibilities of all stakeholders have been explained, notably practice teachers' and instructors' in charge of the course, in order to support prospective teachers and evaluate them during the process. Following the update, it is considered that it is important to determine prospective teachers' opinions towards the teaching practice course, identify the problems they experience and put forward their suggestions for the process.

In this context, the aim of the study was to determine the expectations, problems and solution recommendations of prospective teachers who study in science teaching programs about the teaching practice course, which has a very important place in teacher education programs. In accordance with the determined purpose, the following questions have been sought to be answered:

1. What are the experiences prospective teachers have in the practice course process?
2. What are prospective teachers' expectations from practice teachers?
3. What are the recommendations of prospective teachers for better execution of the Teaching Practice course?
4. What problems do prospective teachers encounter in the practice course?
5. What are the expectations of prospective teachers towards the practice course?

The study utilized the design of "case study", which is one of the qualitative research designs, in order to determine the expectations, problems and solution recommendations of prospective science teachers about the Teaching Practice course. The study was carried out in the spring semester of the 2017-2018 academic year. The study group of the

research is composed of 19 prospective teachers (5 male and 14 female) under the supervision of 7 different faculty members, who study in the fourth year of the Science Teaching program in the Department of Mathematics and Science Education of a medium-sized faculty of education in Central Anatolia.

The study utilized interview form as the data collection tools. The interview form was prepared by the researcher in line with expert opinions. This form was administered in the last week of the spring term in order to determine the opinions of prospective science teachers towards the Teaching Practice course. Within the scope of the study, the form consisting of open ended questions was distributed to the prospective teachers and they were asked to fill in the form in 45 minutes. The obtained data have been subjected to content analysis. The main purpose of content analysis is to reach the concepts and themes that can clarify the data collected during the research (Yıldırım and Şimşek, 2006). The data have been analyzed by the researcher.

The themes, subthemes and codes created following the analysis have been compared, the differences of opinion have been discussed and the data have been finalized. The agreement between experts has been calculated to be 0.87, using the formula "Consensus / (Consensus + Dissidence) x 100" suggested by Miles and Huberman (1994).

As a result of the data obtained from the prospective teachers, 5 themes were determined: Experiences, Expectations from Practice Teachers, Recommendations, Problems Encountered and Expectations about the Course. This study aimed to determine the opinions of prospective science teachers towards the teaching practice course. It is considered that the findings obtained from the opinions of the prospective teachers are important in terms of helping prospective teachers to identify the problems they encounter during the implementation process and to develop solution recommendations to these challenges. Teaching Practice is a course in which prospective teachers have the opportunity to develop their professional skills and get together with students before they step into the profession. Therefore, it is considered that the course duration should not be limited to one semester. The data obtained in this study, in which the teaching practice course has been evaluated through the eyes of prospective science teachers, are limited to the opinions of the

prospective teachers. In the studies to be conducted on the teaching practice course, the stakeholders of the course (practice instructor, practice teacher, school administrators) can be included in the process and the data collection tools (observation, interview, etc.) can be diversified. Considering the recommendations of the prospective teachers, it may be suggested to increase the duration of the teaching practice course by introducing it before the final year in order for prospective teachers to fully gain professional competencies.

Kaynakça/References

- Akkoç, V. (2003). *Türkiye’de beden eğitimi ve spor yüksek okullarında öğrenim gören öğretmen adayı öğrencilerin okul deneyimi I, II ve öğretmenlik uygulaması derslerinde karşılaştıkları problemlerin belirlenmesi ve çözüm önerileri*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi. Dumlupınar Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Ana Bilim Dalı, Kütahya.
- Allsopp, D. H., DeMarie, D., Alvarez-McHatton, P. and Doone, E. (2006). Bridging the gap between theory and practice: Connecting courses with field experiences. *Teacher Education Quarterly*, 33(1), 19-35.
- Aslan, M. ve Sağlam, M. (2018). Öğretmenlik uygulaması dersinin öğretmen adaylarının görüşlerine göre değerlendirilmesi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 33(1), 144-162.
- Baran, M., Yaşar, Ş. ve Maskan, A. (2015). Fizik öğretmen adaylarının öğretmenlik uygulaması dersine yönelik görüşlerinin değerlendirilmesi. *Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, 26, 230-248.
- Beck, C. ve Kosnik, C. (2002). Components of a good practicum placement: Student teacher perceptions. *Teacher Education Quarterly*, 29(2), 81-98.
- Burton, D. (1998). The changing role of the university tutor within school-based initial teacher education: Issues of role contingency and complementarity within a secondary partnership scheme. *Journal of Education for Teaching*, 24(2), 129-146.
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2011). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi Yayınları.

- Dursun, Ö.Ö. ve Kuzu, A. (2008). Öğretmenlik uygulaması dersinde yaşanan sorunlara yönelik öğretmen adayı ve öğretim elemanı görüşleri. *Selçuk Üniversitesi Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi Dergisi*, 25, 159-178.
- Eraslan, A. (2009). İlköğretim matematik öğretmen adaylarının 'öğretmenlik uygulaması' üzerine görüşleri. *Necatibey Eğitim Fakültesi Elektronik Fen ve Matematik Eğitimi Dergisi*, 3(1), 207-221.
- Gökçe, E. ve Demirhan, C. (2005). Öğretmen adaylarının ve ilköğretim okullarında görev yapan uygulama öğretmenlerinin öğretmenlik uygulaması etkinliklerine ilişkin görüşleri. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 38(1), 43-71.
- Görgeç, İ., Çokçalışkan, H. ve Korkut, Ü. (2013). Öğretmenlik uygulaması dersinin öğretmen adayları, uygulama öğretmenleri ve uygulama öğretim üyeleri açısından işlevselliği. *Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 28, 56-73.
- Gürdoğan Bayır, Ö., Göz, L. N. ve Bozkurt, M. (2014). Sınıf öğretmeni adaylarına göre sosyal bilgiler dersinde küresel vatandaşlık. *Journal of Educational Sciences Research International E-Journal*, 4(2), 145-162.
- Koç, C. ve Yıldız, H. (2012). Öğretmenlik uygulamasının yansıtıcıları: Günlükler. *Eğitim ve Bilim*, 37(164), 223-236.
- Merriam S.B. (2013). *Nitel Araştırma: Desen ve Uygulama İçin Bir Rehber*. (S Turan Çev.) Ankara: Nobel Yayıncılık. 2013.
- Miles, M. B. and Huberman, A. M. (1994). *Qualitative data analysis*. Thousand Oaks, CA: Sage Publication.
- Nayır, F. ve Çinkır, Ş. (2015). Uygulama öğretmenleri, yöneticileri ve pedagojik formasyon öğrencilerinin okullarda öğretmenlik uygulamasında karşılaştıkları sorunlar ve çözüm önerileri. *International Journal of Curriculum and Instructional Studies*, 4(7), 72-86.
- Poulou, M. (2007). Student-teachers' concerns about teaching practice. *European Journal of Teacher Education*, 30(1), 91-110.
- Rickman, L. and Hollowell, J. (1981). Some causes of student teacher failure. *Improving College and University Teaching*, 29(4), 176-179.
- Şişman, M. ve Acat, M. B. (2003). Öğretmenlik uygulaması çalışmalarının öğretmenlik mesleğinin algılanmasındaki etkisi. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 13(1), 235-250.

- Tanşu, A. ve Bektaş, O. (2020). Fen bilimleri öğretmen adaylarının öğretmenlik uygulamasından kazandıkları tecrübelerle ilişkin görüşleri. *Araştırma ve Deneyim Dergisi*, 5(2), 1-16.
- Wesley, D. ve Vocke, D. (1992). Classroom discipline and teacher education. *Paper presented at the annual meeting of the Association of the Teacher Educators*, Orlando, FL. (Eric DocumentReproduction Service No: ED: 341 690).
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2006). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Kaynakça Bilgisi / Citation Information

Yadigaroglu, M. (2021). Fen Bilimleri öğretmen adaylarının gözüyle öğretmenlik uygulaması dersi: Sorunlar ve çözüm önerileri. *OPUS– Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi*, 18(Eğitim Bilimleri Özel Sayısı), 4205-4224. DOI: 10.26466/opus.903044.